

Рис. 2. Ринкова капіталізація країн-членів ЄС-28.

Отож, імплементація спільного ринку капіталів в ЄС без утворення наднаціональної регуляторної інституції – черговий етап зближення економік, який повинен усунути ризики фінансування з ослабленої банківської системи ЄС та розширити інвестиційні перспективи країн ЄС.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Capital Markets Union [Electronic source] / European Commission. – Mean of access: http://ec.europa.eu/finance/capital-markets-union/index_en.htm.*

2. *Initial Reflections on the Obstacles to the Development of Deep and Integrated EU Capital Markets / European Commission. Accompanying to document Green Paper Building a Capital Markets Union {COM(2015) 63 final}. – Brussels. – 18.02.2015. – 36 p.*

ПРИНА МИГАС

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Уніят А. В.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФОНДОВОГО РИНКУ ЯК ФАКТОРА РОСТУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день актуальною є проблема глобалізації та інтернаціоналізації фондових ринків країн світу. Міжнародна практика свідчить, що все більшу увагу вчені та представники публічної влади приділяють біржам, торговельним домам, банкам та іншим інститутам, які регулюють потоки капіталу як в національних, так і в міжнародних масштабах.

Фондовий ринок є абстрактним поняттям, яке служить для позначення сукупності дій і механізмів, що роблять можливими торгівлю цінними паперами.

Ринок цінних паперів в Україні розпочав своє становлення у 1991 році з прийняттям Закону України «Про цінні папери і фондову біржу». Тоді Україна на законодавчому рівні отримала інструменти та професійних учасників ринку цінних паперів, які брали активну участь у створенні вітчизняного фінансового сектору економіки.

Динаміка показників економічного розвитку України протягом останніх років, зокрема і ринку цінних паперів, свідчить про закріплення позитивних тенденцій. Серед головних позитивних змін, які були характерні для фондового ринку в цей період та сформували надійну основу для подальшого зміцнення ринку цінних паперів, а також сприяли відновленню його інвестиційної функції – збільшення обсягу торгів, зростання показника співвідношення капіталізації до ВВП, залучення інвестицій та ін.

За даними Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, показник обсягу залучених інвестицій в економіку України через інструменти фондового ринку протягом 2014 року становив 217,25 млрд. грн. Порівняно з аналогічним періодом 2013 року обсяг

залучених інвестицій в економіку України через інструменти фондового ринку збільшився на 76,06 млрд. грн.

Протягом 2014 року Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку було зареєстровано 156 випусків акцій на суму 145,21 млрд. грн. Порівняно з аналогічним періодом 2013 року обсяг зареєстрованих випусків акцій збільшився на 81,51 млрд. грн.

Обсяг біржових контрактів (договорів) з цінними паперами в Україні за останні 5 років значно зріс із 131,1 млрд. грн. до 629,4 млрд. грн., що свідчить про ефективне функціонування вітчизняного фондового ринку та про можливість його подальшого росту (див. рис. 1).

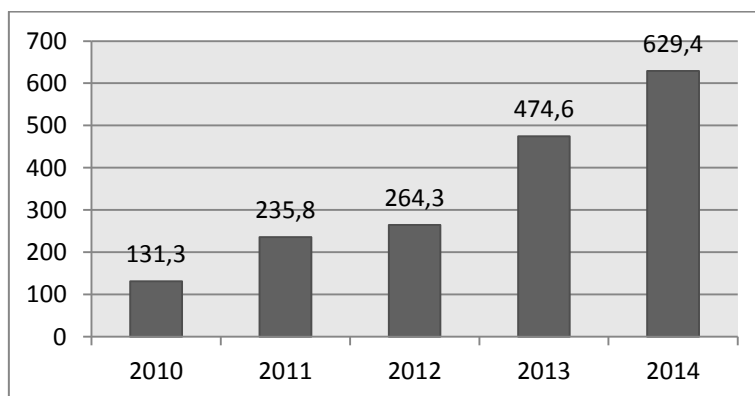

Рис. 1. Обсяг біржових контрактів (договорів) з цінними паперами на організаторах торгівлі в 2010–2014 роках, млрд. грн.

Джерело: побудовано на основі даних [1].

Найбільший обсяг торгів за фінансовими інструментами на організаторах торгівлі в Україні протягом 2012–2014 рр. було зафіксовано державними облігаціями та облігаціями підприємств (див. табл. 1).

На вітчизняному ринку цінних паперів не вистачає фінансових інструментів із високим інвестиційним потенціалом, відзначається низька капіталізація, недостатня прозорість, обмежена ліквідність. До основних проблем фондового ринку України можна віднести його недостатню розвиненість, слабку законодавчу базу, низький рівень ліквідності цінних паперів, недостатню технічну оснащеність та інформованість громадян про фондовий ринок та його інструменти.

Таблиця 1

Обсяг біржових контрактів з фінансовими інструментами на організаторах торгівлі (з розподілом за видом фінансового інструменту) протягом 2012–2014 року, млрд. грн.

Роки	Акції	Облігації підприємств	Державні облігації України	Інвестиційні сертифікати
2012	23,44	26,36	179,13	3,99
2013	45,32	49,41	351,33	6,26
2014	26,59	33,80	553,29	1,00

Джерело: розроблено на основі даних [1].

Суттєвою проблемою, що гальмує залучення інвесторів на вітчизняний фондовий ринок, є некоректна корпоративна звітність емітентів, яка не відбиває реального стану справ на підприємстві. Адже, розкриття інформації емітентами та систематичне її оновлення сприяє поглибленню інформаційної прозорості ринку, що дає інвестору впевненість у правильності власного вибору.

Однак, впродовж останніх років на національному фондовому ринку відбулися позитивні зміни. З'явилися нові інвестиційні продукти, фондовий ринок представлений практично всіма секторами економіки, а акції українських емітентів мають стійкий попит у нерезидентів і є «повноцінними представниками» ринку акцій країн, що розвиваються.

Однією із умов досягнення та збереження конкурентоспроможності біржового сегменту фондового ринку є забезпечення фондовою біржею високого рівня ліквідності інструментів, надання інвесторам максимально доступної кількості фінансових інструментів для диверсифікації напрямів інвестування, створення можливості реалізації учасниками ринку та інвесторами різноманітних стратегій інвестування та поведінки на біржовому ринку.

У цілому фондовий ринок країни потребує подальшого реформування та удосконалення механізмів функціонування. Незважаючи на досить високу динаміку трансформації, фондовий ринок досі знаходиться на стадії формування та розвитку.

Подальша активізація інвестування внутрішнього інвестора (в тому числі і фізичних осіб) в вітчизняні цінні папери надасть можливість отримати фінансовому ринку країни додаткові ресурси, багатократно збільшить його ліквідність, сприятиме розвитку вітчизняної економіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/fund/analytics>.

2. Бутенко Д. С. Розвиток інструментів біржового фондового ринку як необхідна умова забезпечення конкурентоспроможності торгівельної інфраструктури національного фондового ринку / Д. С. Бутенко // Фінансова інфраструктура України: проблеми та напрямки розвитку: зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. – К. : Криниця, 2013 – С. 117–120.

3. Яцюк Г. В. Модернізація торгівельної інфраструктури ринку цінних паперів / Г. В. Яцюк // Фінансова інфраструктура України: проблеми та напрямки розвитку: зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. – К. : Криниця, 2013 – С. 170–172.

4. Котова М. В. Трансформація фондового ринку України в умовах світової глобалізації / М. В. Котова // Економіка: реалії часу. – 2013. – № 1(6).

5. Краснова І. В. Фондовий ринок в Україні: стан та перспективи розвитку / І. В. Краснова // Економіка та управління національним господарством. – 2014. – № 1.

ЕДУАРД МІКЛАШЕВСЬКИЙ
Науковий керівник:
к.е.н., доцент Смалюк Г. Ф.

СПІВРОБІТНИЦТВО У ГАЛУЗІ ЗАЙНЯТОСТІ, СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА РІВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ

Соціальна політика є дисципліною з вивчення соціального добробуту і його взаємовпливу на політику і суспільство. Вона фокусується на наданні соціальних послуг населенню і побудові «держави добробуту» (welfare state). Разом із цим, соціальна політика є системою заходів, направлених на здійснення соціальних програм, підтримку доходів, рівня життя населення, забезпечення зайнятості, підтримки галузей соціальної сфери, запобігання соціальним конфліктам. Зокрема, розрізняють соціальну політику у сфері освіти, охорони здоров'я, зайнятості і соціально-трудова відносин, а також культурну, житлову, сімейну, пенсійну, жіночу і молодіжну соціальну політику (див. рис. 1) [1].

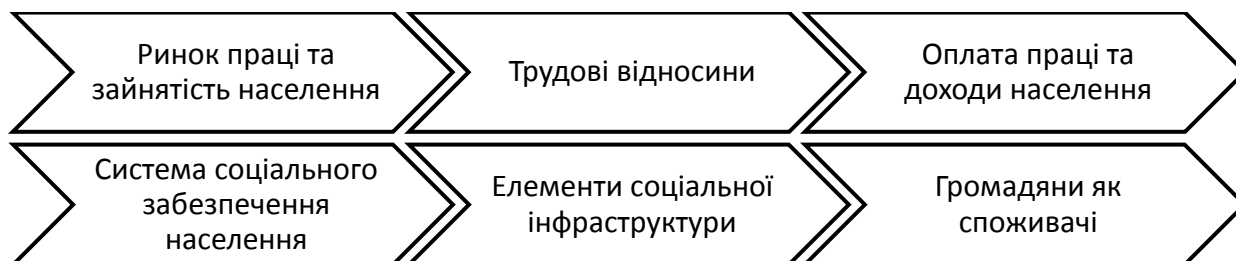

Рис. 1. Основні об'єкти соціальної політики.

Джерело: побудовано автором за [<http://library.if.ua/book/72/5280.html>].